

Gyventojų pajamų mokesčiai

Šiuo metu gyventojų pajamų mokestis (GPM) labiausiai prislegia vidutines, mažas ir labai mažas pajamas gaunančius gyventojus, kurie savo darbu į biudžetą sunėša 68 proc. viso surenkamo mokesčio. Tai atspindi efektyvus GPM.

- ❖ Itin mažos, mažos pajamos: 7,9 %
- ❖ Vidutinės pajamos: 10,5 %
- ❖ Didelės, itin didelės pajamos: 5,7 %

Lietuvos mokesčių sistema iš dalies prisideda prie pajamų nelygybės šalyje. Šiuo metu Lietuva pagal pajamų nelygybę yra viena pirmųjų Europos Sąjungoje. Netolygi gerovė skatina emigraciją ir kenkia demokratijai.

KĄ SIŪLOME?

Lietuvos socialdemokratų partija registravo kokybiškai naują Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą, kurio tikslas – tolygesnis visų pajamų apmokestinimas.

Remiantis socialdemokratų siūlymu, būtų įtvirtinami keturi gyventojų pajamų mokesčio tarifai, vietoje dabar galiojančio „plokščio“ 15 proc. tarifo, kuris taikomas ne visoms pajamų rūšims.

Pirmasis tarifas siektų 14 proc. ir būtų taikomas pajamoms iki 1500 eurų per mėnesį. Tai reiškia, kad daugumai Lietuvos gyventojų apmokestinimas šiek tiek mažėtų.

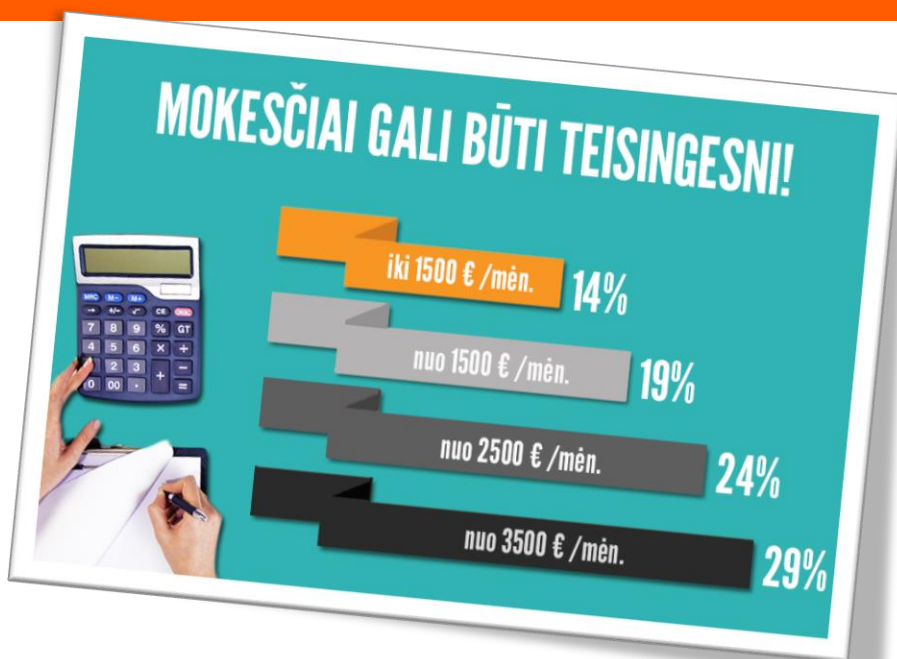
Antrasis tarifas galėtų siekti 19 proc. ir būtų taikomas pajamoms, nuo 1500 iki 2500 eurų per mėnesį.

Trečiasis tarifas kiltų iki 24 proc. ribos pajamoms nuo 2500 iki 3500 eurų per mėnesį.

Ketvirtasis tarifas siektų 29 proc. ir jį siūloma taikyti pajamoms, viršijančioms 3500 per mėnesį.

Labai svarbu pabrėžti, kad gaunant daugiau pajamų didesnis tarifas taikomas ne visai sumai, o tik viršijančiai nustatytą ribą.

Aukščiau išvardyti gyventojų pajamų mokesčio tarifai būtų taikomi visų gyventojų gaunamų apmokestinamų pajamų atžvilgiu, todėl siūloma atsisakyti atskiro tarifo pajamoms iš individualios veiklos.

TARIFAI

Iki 1500 Eur/mėn. – 14 proc.

1500 – 2500 Eur/mėn. – 19 proc.

25000 – 3500 Eur/mėn. – 24 proc.

Virš 3500 Eur/mėn. – 29 proc.

PAVYZDYS

Jūsų pajamos – 2000 eurų/mėn.

Suma iki 1500 eurų apmokestinama 14 proc., likusieji 500 eurų – 19 proc. tarifu.

Be kita ko, siūloma sugrąžinti 200 eurų papildomą neapmokestinamą pajamų dydį (PNPD) už kiekvieną vaiką (jvaikį), o taikant NPD ir PNPD atsižvelgti į visas asmens pajamas.

Apskaičiuojant neapmokestinamas pajamas gyventojui būtų pasitelkiama žemiau pateikiama formulė.

NPD FORMULĖ

$NPD \text{ gyventojui} = 400 + PNPD - 0,4 \times (\text{asmens mėnesio pajamos} - MMA)$

SVARBU

- ❖ Apmokestinimas taikomas VISOMS PAJAMOMS, ne tik susijusioms su darbo santykiais.
- ❖ Sugrąžinamas PNPD už vaikus, bet juo negalėtų pasinaudoti turtingi.
- ❖ Didesnis tarifas – tik ribą viršijančiai sumai.

Šios formulės taikymas leistų mažinti mokesčių naštą mažas ir vidutines pajamas gaunantiems gyventojams, bet nešvaistyti resursų leidžiant naudotis lengvata labai turtingiems žmonėms.

Anksčiau PNPD buvo taikomas visiems auginantiems vaikams, nepriklausomai nuo jų gaunamų pajamų dydžio.

Svarbu akcentuoti, kad taikant NPD (pagal siūlomą formulę, kurioje atsižvelgiama ir į taikytiną PNPD) visoms gyventojų pajamoms (įskaitant ir pajamas iš individualios veiklos), bus sudarytos galimybės mažinti mokesčių naštą ir individualią veiklą vykdančiams asmenims, auginantiems nepilnamečiams vaikams.

KAM KEISTŪSI MOKESČIAI?

Dėl tarifų ir naujo neapmokestinamų pajamų dydžio apskaičiavimo, gaunantiems **iki 1900 Eur/mėn.** pajamų **mokesčiai mažėtų** arba **nesikeistų**.